

Miljöpartiet de gröna i Torsås kommun

Valmanifest 2022

Inledning

Miljöpartiet de gröna är en del av en global rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt beroende av varandra. Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda. Miljöpartiets politik grundas på våra tre solidariteter:

- Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med världens alla människor

Vi strävar efter ett samhälle i balans, där människor är fria att välja sina liv men inte att försämra livschanserna för andra. Vi vet att det inte är hållbart att använda naturresurser som vi gör idag och att klimatkrisen hotar alla människors frihet och överlevnad.

Vi gröna ser stora samhällsutmaningar de kommande åren: hotet mot klimatet och miljön, de växande klyftorna och den sociala orättvisan, kampen för demokrati och mänskliga rättigheter och en god beredskap. Med bara några få år kvar för att uppfylla de globala målen som världssamfundet har enats om i Agenda 2030 behöver vi öka takten i omställningen till en hållbar värld.

1. Miljö och klimat

Mänskligheten är helt beroende av fungerande ekosystem som förser oss med ekosystemtjänster såsom ren luft, rent vatten, möjligheter att odla mat mm. Klimat- och artkrisen som vi befinner oss i utgör hot mot dessa och nu krävs kraftfull aktion.

Klimatkrisen märks av allt mer och hur vi agerar de närmaste åren är avgörande för hur livet kommer att se ut för framtida generationer. Torsås kommun ska uppfylla sin del av Parisavtalet, vilket enligt Kalmar läns klimat- och energistrategi 2019-2023 innebär en minskning av utsläpp av växthusgaser med 16 % årligen från 2020. Det är en utmaning och takten måste öka rejält.

Vi vill:

Göra det lättare för invånarna i kommunen att leva klimatsmart. Vi vill att kollektivtrafiken ska bli billigare och bättre, satsa på cykelinfrastrukturen, underlätta omställningen från fossila fordon till eldrivna genom att exempelvis bygga publika laddstolpar samt införa laddstolpegaranti för alla som bor i kommunens fastigheter. Vi vill även se över möjligheten att införa ett ekonomiskt incitament för cykelpendling, ordna aktiviteter för barn och unga kring cykling och trafikregler.

Minska utsläppen från kommunens verksamhet genom att t ex byta ut alla fossila fordon mot fordon som drivs av el eller biogas, samt låta dessa ingå i en bilpool som är tillgänglig för kommuninvånarna, byta ut fjärrvärmens fliseldning mot utsläppsfria alternativ såsom berg- eller solvärme, energieffektivisera kommunens byggnader, sätta upp solceller på samtliga av

kommunens taktytor som är lämpliga för solceller och se till att kommunens upphandlingar blir så gröna som möjligt. Vi vill att alla kommunala verksamheter redovisar sin klimatpåverkan och att tydliga mål sätts upp för att minska denna påverkan. Det kan vara allt från att övergå från pappershantering till mer digitala lösningar, öka andelen sopåtervinning, minska svinn eller öka andelen närodlat i tillagningen av skolmat.

Gynna den cirkulära ekonomin. Nykonsumtionen måste minska drastiskt och den cirkulära ekonomin utökas! Därför vill vi förbättra möjligheterna att alltid handla second hand i första hand genom att exempelvis öka öppettiderna på Vågen och att verksamheten även ska omfatta återbruk av byggmaterial. Vi vill även göra det möjligt att låna verktyg, maskiner mm i en "prylpool", liknande Fritidsbanken.

Stärka den biologiska mångfalden. Torsås kommun har genomfört bra åtgärder för den biologiska mångfalden, exempelvis arbetat med våtmarker och åtgärder för bin och pollinerare. Men det finns mycket mer vi kan göra, och här vill vi satsa. Öka arbetet för att stärka den biologiska mångfalden, samarbeta med föreningar och organisationer samt erbjuda kommuninvånarna utbildning och inspiration kring vad de kan göra för att värna den biologiska mångfalden.

Upprätta kommunala naturreservat. I kommunen finns idag tre naturreservat som upprättats av länsstyrelsen. Det finns mer skyddsvärd natur i kommunens ägo som skulle kunna omfattas av skydd, t ex Ödet.

Ha rena och levande hav och vattenmiljöer. Torsås kommun är en kustkommun. Östersjön mår inte bra. Övergödning, överfiske och nedskräpning är några av problemen i haven. Arbetet för att förbättra situationen är tidskrävande men ack så viktigt. Mycket av arbetet sker på internationell och nationell nivå, men vi alla kan bidra till renare hav genom att t ex uppmärksamma problemet, minska läckaget av näringsämnen till havet och städa stränder och natur från plastskräp. Bruatorpsån med sina biflöden är Torsås kommuns största vattendrag. Ån har måttlig ekologisk status på alla sträckor utom i Torsås samhälle, där den ekologiska statusen är otillfredsställande p g a att det finns vandringshinder för fisk - något som vi vill se över om kommunen kan åtgärda.

Stärka arbetet med klimatanpassning. Klimatförändringarna märks redan idag och kommer att påverkas oss allt mer. Vi måste förbereda oss för att mildra dess effekter. Kommunen behöver ta fram en klimatanpassningsplan, men även se utanför kommungränsen. Enligt IPCCs rapport från februari 2022 kommer delar av jorden att bli obeboelig och redan år 2050 kan så många som 143 miljoner människor ha tvingats fly sina hem på grund av klimatförändringarna.

Se över miljömålen. Det är viktigt att så snabbt som möjligt bli fossilfria, men det är lika viktigt att minska alla utsläpp av växthusgaser - även utsläpp från biogena källor, såsom koldioxid från förbränning av biobränslen.

2. Vatten

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. Idag köper Torsås kommun den största delen av det kommunala dricksvattnet från Kalmar. Kommunen behöver se över vilka möjligheter det finns att bli självförsörjande på dricksvatten.

Våra sjöar, vattendrag och hav har problem med övergödning. Vi ser mer problem och större risker med vattenbrist och torka i och med klimatförändringarna. Vi måste arbeta proaktivt och försöka minska dessa problem genom att bromsa upp och rena vattnet i landskapet.

Vi vill

Att Torsås kommun tar fram en kommunal vattenförsörjningsplan. Detta hör även ihop med beredskap och självhushållning, se mer under rubriken *Beredskap*.

Satsa på minskad vattenförbrukning genom exempelvis informationskampanjer, ta vara på dagvatten, se över möjligheter att använda tekniskt vatten till ändamål som inte kräver dricksvattenkvalitet, t ex bevattning.

Arbeta med vattenfördröjande åtgärder i landskapet, såsom restaurering av våtmarker, tvåstegsdiken, viltvatten, sidovåtmarker mm.

Arbeta med recirkulering av vatten genom exempelvis reglerbar dränering, återföring av bevattningsvatten eller främja cirkulära system för exempelvis kylvatten inom industrin eller bevattning med renat spillvatten.

3. Levande landsbygd, levande kommun

En levande landsbygd är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Härifrån kommer exempelvis våra livsmedel, konstruktionsvirke och våra kultur- och naturmiljöer hyser stor biologisk mångfald. Vi är också övertygade om att det är här människan trivs som bäst - med närhet till naturen. Vi vill öka förutsättningarna för att människor ska kunna bo och verka på landsbygden, samtidigt som vi bevarar och lever i samklang med naturen och våra medarter.

Vi vill

Öka möjligheterna att transportera sig på ett hållbart sätt. Att exempelvis ha gott om publika laddstolpar kommer att vara en förutsättning för att kunna bo på och besöka landsbygden i framtiden, se *Miljö- och klimat*.

Ha ett starkt lokalt näringsliv. Möjligheterna att arbeta hemifrån har ökat markant den senaste tiden, vilket ökar möjligheterna att leva på landsbygden. Det kräver en bra internetuppkoppling och det är därmed av största vikt att bredband byggs ut snabbt i hela kommunen. Den gröna omställningen kommer att skapa arbete i landsbygden - vi vill främja lokal ekonomisk utveckling, hantverk samt lokalproducerade och ekologiska livsmedel. På så sätt stärker vi både landsbygden och ett hållbart sätt att konsumera varor och upplevelser. Samhällsservice ska finnas så nära och tillgängligt som möjligt.

Särskilt främja lokala matproducenter, vilka är viktiga både för näringslivet men också för klimatet, självförsörjningsgraden och beredskapen. Vi ser gärna mer ekologiskt, småskaligt jordbruk och vill inspirera och stimulera regenerativa metoder och satsningar på ökad kolinlagring i jorden o dyl. Vi vill bli en stor andel klimatsmart, närproducerad och ekologisk mat i de offentliga köken.

Ha ett blomstrande kultur- och föreningsliv, se *Kultur, idrott och föreningsliv*.

Gynna satsningar på hållbar turism. Under covid 19-pandemin har många upptäckt möjligheten att semestra i sitt närområde. Det finns mycket att upptäcka och uppleva i Sverige och inte minst i eller nära Torsås kommun. Vi vill göra Torsås kommun till en attraktiv plats för besökare och turister genom att t ex göra våra samhällen mer trivsamma, marknadsföra vår fantastiska natur, badplatser mm.

Satsa på strandlinjen mellan Dalskär och Badudden och göra det till ett aktivitetsstråk för alla kommuninvånare och besökare att njuta av. Stationshuset kan hysa café, restaurang

eller vandrarhem. Hamnområdet måste saneras från föroreningar men kan därefter bli en aktivitetspark med exempelvis en skatepark, badmöjligheter, kulturpark, utegym mm.

4. En kommun för alla generationer

Vi vill att Torsås kommun ska vara en plats dit man vill komma för att stanna. Vi är en liten kommun men med ett stort hjärta och många fantastiska eldsjälar. Vi har också fördelarna av att vara en liten kommun med lugnet på landet och nära tillgång till fantastisk natur samtidigt som vi har två städer inom pendlingsavstånd.

Torsås kommun ska erbjuda en bra samhällsservice för alla generationer - från spädbarn till ålderns höst.

4.1 Förskola och barnomsorg

Förskolorna och barnomsorgen i kommunen ska vara en trygg och lugn men ändå stimulerande miljö. Olika familjer och barn kan ha olika behov och önskemål kring barnomsorgen och det är därför viktigt att det finns olika alternativ. Alla typer av barnomsorg ska dock präglas av trygghet, värme och respekt och barngrupperna ska inte vara för stora.

Vi vill

Att det ska finnas alternativ för familjer att välja på. Det ska finnas minst en förskola i varje tätort men också att alternativet dagbarnvårdare/pedagogisk omsorg finns kvar.

Att barngrupperna inte blir för stora. Antalet vuxna per barn ska vara tillräckligt. Lokalerna ska vara anpassade för rätt antal barn och barn i rätt ålder.

Skapa lugna, trygga miljöer. Personalen ska inte behöva stressa och få det stöd och den fortbildning de behöver.

Ha många aktiviteter för barn genom exempelvis öppen förskola och aktiviteter som arrangeras av kommunens fantastiska bibliotek och föreningar.

Att barnen får en tidig kontakt med och relation till natur och kultur. Exempelvis vill vi skapa kulturträdgårdar i nära anslutning till förskolor, skolor och äldreboenden där man kan mötas över generationsgränserna samt upptäcka och smaka på ätliga perenna växter såsom äppelträd, hallon och vinbär.

Att erbjuda gratis simskola under en period för barn i åldrarna 5-7 år och även för äldre barn i de fall de inte kan simma ännu. Under pandemin har simkunnigheten påverkats enligt Skolverket och de råder kommuner att vidta kompensande åtgärder. [Hantera pandemins påverkan på simundervisningen - Skolverket](#)

4.2 Skola

Skolorna i Torsås kommun ska vara i toppklass. Skolan ska präglas av kunskap och motivation men också av trygghet, värme, gemenskap samt respekt och förståelse för att vi alla är olika. Eleverna ska bemötas med respekt av personal och skolkamrater samt få hjälp och utmaningar utifrån sina förutsättningar. Skolresultaten i kommunen har förbättrats men mer stödinsatser behövs. Hemmasittare ska prioriteras i stödinsatser.

Vi vill

Stötta elever som behöver stöd genom att exempelvis erbjuda läxhjälp, lovskola och sätta in åtgärder i tidig ålder för att stötta den viktiga läsningen.

Förbättra den psykiska hälsan och förebygga otrygghet, mobbing och andra sociala problem i skolan genom exempelvis utbildning av personalen, anställa mer personal och samarbeta med organisationer som Friends. Det är lättare att vara motiverad och ta till sig ny kunskap i en trygg, lugn och respektfull miljö.

Satsa på fritidsgården och ungdomsverksamhet utanför skoltid. Det behövs mer personal som kan arrangera fler aktiviteter för eleverna. Lokalerna behöver anpassas för att fungera för det som de är avsedda för. Det behövs exempelvis ljuddämpande åtgärder och avskärmningar. Vi vill även stötta ungdomsverksamhet som bedrivs av andra aktörer såsom Fryshuset.

Stimulera skolelevernans kontakt med och relation till naturen. Att vistas i naturen har en god inverkan på oss människor. Våra barn och unga spenderar allt mindre tid i skog och natur samtidigt som den psykiska ohälsan ökar. Vi behöver hjälpa barn och unga att hitta ut i naturen, lära dem namnen på våra medarter och förstå hur beroende vi är av naturen och dess ekosystemtjänster.

4.3 Äldre

Torsås kommun ska vara en bra kommun att åldras i. Covid-19-pandemin har visat på brister och behov. Det behövs mer resurser, en god beredskap och välmående personal som inte behöver stressa. Det behöver även finnas aktiviteter och mötesplatser för att minska ensamhet och psykisk ohälsa bland våra äldre.

Vi vill

Klimatanpassa våra äldreboenden för att minska risk för höga inomhustemperaturer vid värmeböljor. Sommaren 2018 beräknas ca 700 personer i Sverige ha dött en för tidig död på grund av det långvariga, extremvarma vädret.

Skapa trevliga och sociala utemiljöer i nära anslutning till kommunens särskilda boenden, förskolor och skolor där man kan mötas över generationsgränserna. Vi vill skapa kulturträdgårdar med ätliga växter där sinnen och minnen stimuleras när man får lukta, känna och smaka på växter som man kanske haft i sin egen trädgård, exempelvis äppelträd, hallon och vinbär.

Utreda möjligheterna för kommunens överförmyndare kan samverka med Kalmar kommuns nyinrättade professionella ställföreträdarenhet, för bättre stöd och service för de som har behov av god man eller i egen regi starta upp liknande verksamhet med samverkande kommuner.

5. Kultur, idrott och föreningsliv

Torsås kommun har ett levande kultur- och föreningsliv som vi vill stärka. Kulturen är fundamental för oss människor och det demokratiska samhället. Föreningslivet är en bärande samhällskraft och idrotten är Sveriges största folkrörelse. Det är särskilt viktigt att barn och unga har möjlighet att utöva idrott och kultur. Det ger träning och god hälsa samt ett socialt sammanhang.

Vi vill

Satsa på biblioteken. Vi vill utreda möjligheterna att flytta biblioteket i Torsås till större lokaler med mötesrum, möjligheter att hålla föredrag, ställa ut konst samt hysa en cafédel.

Gynna föreningslivet i kommunen genom att exempelvis stötta med lokaler, hjälpa till att sprida information om aktiviteter och erbjuda möjlighet att skriva ut dokument utan kostnad.

Verka för mer kultur. Det finns fantastiska idéella krafter i kommunen, och dessa vill vi gynna. Kulturskolan är en viktig grogrund för många barn och ungas kulturintresse.

Se mer konst på offentliga platser och därigenom skapa en mer trivsamt miljö att vistas i.

6. Jämställdhet, HBTQI och lika rätt

Alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter. För Miljöpartiet är detta en självklarhet. Tyvärr återstår mycket arbete, människor diskrimineras ekonomiskt och socialt, i vardagen och på strukturell nivå. Exempelvis löper HBTQI-personer en större risk för att drabbas av våld och är överrepresenterade i självmordsstatistiken. Kvinnor tjänar mindre än män och i nuvarande takt kommer det dröja väldigt länge innan lönerna är jämställda. Diskrimineringen måste brytas på strukturell nivå av politiska beslut.

Vi vill

HBTQI-certifiera alla kommunens förskole-, skole- och fritidsverksamheter samt familjecentralen.

Tillgänglighetsanpassa offentliga miljöer. Det ska gå att ta sig fram på ett bra sätt i Torsås kommun även för de som behöver hjälpmedel såsom rullstol eller permobil.

Jobba aktivt i framförallt skolor och förskolor för att skapa inkluderande miljöer där alla får plats och blir väl behandlade oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Höja lönerna i lågbetalda kvinnodominerade yrken för att åtgärda strukturella löneskillnader mellan manligt och kvinnligt dominerade yrken.

7. Samhällsbyggnad

Miljöpartiets vision är gröna, hållbara samhällen som är byggda för människor. Samhällen som är byggda för att skapa möten mellan människor med olika bakgrund. Vi vill skapa framtidens samhälle där vi transporterar oss hållbart - där gång-, cykel- och kollektivtrafik går före breda bilvägar, där parker ersätter parkeringsplatser och där offentliga miljöer präglas av natur och kultur, mötesplatser och offentlig konst.

Vi vill

Bygga för gemenskap, trygghet och rörelse. Bostadsområden och offentliga miljöer ska planeras för att stimulera möten och gemenskap.

Bygga klimat- och miljösmart. I möjligaste mån ska vi ta vara på och renovera och restaurera befintliga byggnader. Om kommunen ska riva en byggnad ska materialet tas till

vara och återbrukas i så stor utsträckning som möjligt. Vid nybyggnation i kommunens regi ska byggnaderna vara plusenergihus byggda av klimatsmarta material såsom trä.

Stärka beredskapen i samhällsviktiga verksamheter så att de fungerar trots yttre störningar såsom elavbrott. Det kan handla om att samhällsviktiga verksamheter har solceller på taket som är kopplade till ett batterilager som kan fungera som reservkraft vid elavbrott.

8. Självförsörjning och krisberedskap

Klimatförändringarna, Covid 19-pandemin och kriget i Ukraina har blottat svagheter i samhället. Vi måste arbeta proaktivt för att kunna hantera framtida kriser så bra som möjligt. Det inkluderar åtgärder för att vara självförsörjande i så stor utsträckning som möjligt samtidigt som vi stärker samarbetet med andra aktörer såsom grannkommuner, regionen och statliga myndigheter.

Vi vill

Gynna lokala matproducenter och uppmuntra till småskalig odling och livsmedelsproduktion. Se *Levande landsbygd, levande kommun*.

Utreda möjligheterna att öka självförsörjningsgraden av dricksvatten genom att i första hand ta fram en kommunal vattenförsörjningsplan.

Informera kommuninvånarna om hur situationen och reglerna ser ut gällande skyddsrum i kommunen samt hur man kan förbereda sig och ska agera om krisen eller kriget kommer.

Ta fram en kommunal klimatanpassningsplan. Klimatförändringarna påverkar oss redan nu och kommer att påverka oss mer och mer. Risken för exempelvis värmeböljor, torka och översvämningar ökar och vi måste kartlägga hur dessa risker ser ut i Torsås kommun, samt hur vi ska förebygga dem.

Se satsningar på lokal produktion av biogas. Biogas tror vi är en del i omställningen till ett klimatsmart samhälle. Vi behöver ta tillvara alla resurser och nyttja dem så klokt som möjligt.

Utöka samarbetet mellan kommunen och civilsamhället. Kommunen ska ta hjälp av alla ideella goda krafter som finns och som särskilt visar sig i en kris. Kommunen kan inte ersätta det civila samhället, men kan stötta med samordning, information och kommunikation. Vi ska dra lärdom av samhällets goda insatser under både pandemin och kriget i Ukraina.

9. Integration

Det finns många nya invånare i Sverige sedan bland annat flyktingvågen 2015. Nu kommer det även flyktingar till följd av kriget i Ukraina. Vi behöver skapa förutsättningar och underlätta för nya invånare att integreras i samhället, vilket vi alla vinner på! Vi vill att alla som kommer till oss ska känna sig välkomna oavsett varifrån och varför de kommer!

Vi vill

Jobba med integrationsprojekt där språkutbildning kombineras med praktik/anställning på olika arbetsplatser, t ex inom äldreomsorgen, inom gröna näringar eller på Vågen.

Samarbeta med föreningar, företag och organisationer för att skapa gemenskap och mötesplatser mellan nya och väletablerade kommuninvånare.

Att inrätta ett integrationspris som ska uppmärksamma goda insatser som bidragit till ökad tolerans och ömsesidig förståelse mellan människor i kommunen.

10. Social hållbarhet

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa. Där timmarna på dygnet räcker till mer än bara arbete och sömn. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Vi i Miljöpartiet vill skapa ett samhälle där vi varken bränner ut oss själva eller planeten. Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället.

Vi vill

Motverka psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan är stor i samhället och tyvärr har vi höga självmordstal i kommunen. Vi vill satsa mer på elevhälsan, skolans kuratorer, studie- och yrkesvägledare samt Ungdomssupporten. Vi vill även satsa på Spiran och anhörigstöd, öppenvård och tidiga insatser samt verka för ett tätt samarbete mellan kommunen, skolan, polisen och allmänheten.

Motverka våld i nära relationer. Vi måste arbeta aktivt mot våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor. Vi måste stötta personer som drabbats samt organisationer som arbetar med dessa viktiga frågor.

Ingå i idéburet partnerskap med Kvinnojouren i Kalmar och permanenta kommunens ekonomiska stöd till dem. På så sätt får kommunen och kvinnojouren bättre förutsättningar för långsiktigt samarbete. Exempel Kalmar:

[Idéburet offentligt partnerskap mellan Kvinnojouren Kalmar och Kalmar kommun - Kalmar](#)

Utveckla kommunens anhörigstöd. Enligt socialtjänstlagen ska kommunen erbjuda stöd för att underlätta för personer som vårdar en närstående som är äldre, långvarigt sjuk eller har en funktionsnedsättning.

Införa 80/90/100-modellen för kommunanställda så att arbetstagare mellan 62-67 år ska ha möjlighet att trappa ner arbetstiden i slutet på sitt arbetsliv, d v s arbeta 80 %, få 90 % av lönen och få 100 % intjänad pension.

Skapa samarbete mellan flera kommuner inom socialtjänsten för ökad kompetens och bättre stöd, tex med en gemensam familjerätt. Detta för att säkerställa att de som behöver stöd får det i rätt tid, innan konflikter kring vårdnad, umgänge mm blir för onödigt stora. Trygga barn blir trygga vuxna.

Förstärka demokratin för ökad inkludering i samhällsutvecklingen, till exempel öka antalet medborgardialoger och att medborgare som skickar in medborgarförslag alltid kontaktas och att dessa ärenden hanteras skyndsamt. Kommunfullmäktiges sammanträden ska återigen sändas på webben, som under pandemin.

Utreda om "Öppna kommunhus" kan vara något för Torsås. Många kommunanställda pendlar till sin arbetsplats men kan utföra många av sina arbetsuppgifter på distans. Att samarbeta med närliggande kommuner genom att dela kontorsutrymme är både klimatsmart, socialt hållbart (attraktiv arbetsgivare) och nytänkande. Exempel Tomelilla:

<https://www.tomelilla.se/nyhet/detalj/mindre-pendling-och-mer-utbyte-nar-kommuner-delar-arbetsplatser>